

Gävle
KOMMUN

Övergripande handlingsplan för kollektivtrafik

Förslag på åtgärder

Bilaga till Kollektivtrafikstrategi för Gävle kommun 2024-2030

Övergripande handlingsplan för kollektivtrafik

-Bilaga till Kollektivtrafikstrategi för Gävle kommun 2024-2030

■ Beslutad av Kommunfullmäktige xxxx-xx-xx

■ **Diarienummer**

21KS534

■ **Projektägare**

Harald Knutsen, samhällsplanerare

■ **Projektledare**

Lisa Hjalsten, trafikplanerare

■ **Projektgrupp**

Martin Gunnarsson, trafikplanerare

Ingegerd Krantz, projektledare

Jakob Rönnberg, planeringstrateg

Robin Nilsson, trafikingenjör

Utöver projektgruppen har många tjänstemän från olika bolag och sektorer bidragit med kompetens inom sina expertområden. De har även deltagit i arbetsgrupper och workshops.

■ **Bilagor**

Övergripande handlingsplan för kollektivtrafik.

Samrådsredogörelse för kollektivtrafikstrategin.

■ **Foto och illustrationer**

Gävle kommun

■ **Övriga foton**

Alla foton är från Gävle kommuns egen bildbank om inte annat anges.

Innehållsförteckning

Övergripande handlingsplan 4

Åtgärder för kollektivtrafikvänlig
samhällsplanering 6

Åtgärder för hela resan och
tillgänglighet till hållplatser 8

Åtgärder för kommunikation en
förutsättning för ökat resande 11

Åtgärder för robust drift en
förutsättning för pålitlighet 14

Övergripande handlingsplan

Förslag till åtgärder

Denna övergripande handlingsplan har tagits fram i processen med framtagande av Kollektivtrafikstrategin för Gävle kommun och är därför en bilaga som kan uppdateras utan beslut i Kommunfullmäktige.

För att uppnå det övergripande målet där kollektivtrafikens marknadsandel i Gävle kommuns geografiska område ska fördubblas till 2030 jämfört med 2010, i förhållande till annat motoriserat resande, har förslag på åtgärder riktade mot ställningstaganden i strategin tagits fram.

I detta dokument ges förslag på åtgärder som kommunen har rådighet över. Den övergripande handlingsplanen kommer sedan användas till årliga mer konkreta handlingsplaner och verksamhetsplanering, med prioriterade aktiviteter och kostnadsuppskattningar. Dessa kan användas inför resurs- och investeringsplaner för varje sektor inom kommunen. Denna övergripande handlingsplan innehåller därför inte kostnadsuppskattningar eller inbördes prioriteringar.

Tabellerna nedan är indelad i ställningstaganden som finns från kollektivtrafikstrategin. Till varje ställningstagande finns föreslagna åtgärder. Till åtgärderna finns information om när åtgärderna bör genomföras samt vem som har det interna ansvaret och vilka externa samarbetspartners som föreslås ingå i arbetet.

5

Figur 1. Stadsbuss i bostadsområde. Foto: Region Gävleborg/X-trafik.

Åtgärder för kollektivtrafikvänlig samhällsplanering

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Vid prioritering av ny samlad bebyggelse ska närhet till starka kollektivtrafikstråk vägas tungt, för att på så sätt stärka linjernas ekonomi genom ökat resandeunderlag.	1	Hantera och tydliggöra ställningstaganden i Gävle kommuns översiktsplan och portföljhantering.		Vid varje mandatperiod	Styrning och stöd Gävle	Livsmiljö Gävle
	2	Bevaka ställningstagandet i framtagandet av nya planprogram, detaljplaner, bygglovsprocesserna och portföljhantering.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska fortsatt arbeta i samverkan med Region Gävleborg för att utveckla kollektivtrafiken i hela kommunen.	3	Förbättra de samverkansforum som redan existerar samt initiera nya forum vid behov.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och Styrning och stöd Gävle
	4	Revidera linjenätsanalysen.	Gävle kommun ser ett behov av att linjenätsanalysen ska revideras med jämna mellanrum och ska i dialog med Region Gävleborg verka för att det sker.	Vid behov	Gävle kommun	Region Gävleborg och trafikföretag
	5	Ta vidare arbetet med framtagen linjenätsanalys.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska förbättra planeringen av investeringar samt uppföljningen av genomförda kollektivtrafikrelaterade arbeten och uppdrag.	6	Handlingsplan för kollektivtrafik.	Handlingsplan för mindre investeringar.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
	7	Kollektivtrafikbokslut	Skapa nya rutiner och former för årlig uppföljning. Kollektivtrafikbarometern är viktigt underlag bland annat.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag, Styrning och stöd Gävle

Gävle kommun ska utveckla de interna processerna i tidiga skeden för att integrera kollektivtrafiken i samhällsplaneringen.	8	Testa, uppdatera och börja använda checklisten för hållbart resande.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
	9	Utveckla processer, ansvar och arbetssätt mellan SG och LG med fokus på kollektivtrafik och hållbart resande.	Ett internt önskemål är exempelvis att i god tid samordna brister och behov mellan enheterna inför revidering av länsplan.	Löpande	Livsmiljö Gävle och Styrning och stöd Gävle	
	10	Utveckla webbtjänst för tillgänglighetsindex och integrera rutiner för användandet av tjänsten i planeringsprocessen.		Vid behov	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska verka för att skapa gena, effektiva körvägar med god framkomlighet för busstrafiken.	11	Se över investeringsmöjligheter kopplat till framkomlighet för kollektivtrafik.	Exempelvis trimning av befintlig BRT-linje med signalprioritering eller separata busskörfält. I förstudierna används med fördel kommunens simuleringsverktyg.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
	12	Verka för att genomföra tester inom framkomlighet för kollektivtrafik.	Gävle kommun ser ett behov av att linjenätsanalysen ska revideras med jämna mellanrum och ska i dialog med Region Gävleborg verka för att det sker.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
I viktiga gång-, cykel-, och kollektivtrafikstråk där gatuutrymmet är begränsat ska de hållbara trafikslagen prioriteras.	13	Framtagande av gatuutvecklingsplan och realisering av åtgärder.	Gatuutvecklingsplanen utgör underlag för prioritering av framtida investeringar.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Livsmiljö Gävle, Styrning och stöd Gävle, Region Gävleborg, Näringsliv och trafikföretag m.fl.

Åtgärder för hela resan och tillgänglighet till hållplatser

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Gävle kommun ska reservera och planera mark för infartsparkeringar kring Gävle stad.	14	Strategiskt säkerställa att det finns utrymme för infartsparkeringar i olika lägen med god bil/mikromobilitet/kollektivtrafiktillgänglighet.	Inventera lämpliga lägen i Gävle stads utkanter.	Efter antagande av parkeringspolicy	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska reservera och planera mark för pendlarparkeringar i strategiska lägen i kommunens serviceorter eller annan viktig bytespunkt.	15	Strategiskt säkerställa att det finns utrymme för pendlarparkeringar i olika lägen med god bil/kollektivtrafiktillgänglighet i kommunens olika landsbygder, och/eller andra viktiga bytespunkter utanför Gävle stad.	Inventera lämpliga lägen för pendlarparkeringar utanför Gävle stad.	Efter antagande av parkeringspolicy	Livsmiljö Gävle	Trafikverket, Näringslivsenheten
Kollektivtrafikens miljöer ska upplevas trygga och säkra under hela resan, från start-till slutpunkt. Bytespunkterna planeras på ett yteffektivt sätt med resenären i fokus, vilket betyder att tillgänglighet, bekvämlighet/komfort och trygghet är prioriterat.	16	Hållplatshandbok	Gävle kommun och Region Gävleborg bör ta fram en hållplats-handbok som beskriver rutiner, processer, när, hur och var nya hållplatser ska etableras och vad en hållplats ska erbjuda. En sådan hållplats-handbok kan förbättra kvalitén på kommunens hållplatser.	Vid behov	Livsmiljö Gävle och Region Gävleborg	
	17	Alla nya hållplatser ska vara tillgänglighetsanpassade enligt Gävle kommuns Tekniska handbok. Vid nyetablering av hållplatser ska passage över väg anordnas om kommunen är väghållare.	Ingår löpande i linjearbetet.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Trafikverket

	18	Parkering för cykel och annan mikromobilitet ska vid behov anläggas vid hållplatser i anslutning till viktiga bytespunkter.	Inventera och bedöma inkomna behov.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Upphandlad mikro-mobilitets-leverantör
	19	Otrygga platser vid kollektivtrafik ska ses över.	Inventera och bedöma inkomna behov.	Löpande	Livsmiljö Gävle	
	20	Se över gång- och cykelvägar till hållplatser.	Inventera anslutningsvägar till och från buss-hållplatserna från närliggande gång- och cykelbana med avseende på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Ge förslag på åtgärder och prioritering i handlingsplanen som tas fram varje år för resurs och investeringsplanering.	Löpande	Livsmiljö Gävle	
Gävle kommun ska se till att de befintliga hållplatserna med över 20 påstigande per dag (i genomsnitt på tre år) ska vara tillgänglighetsanpassade till år 2030 enligt standard i Teknisk handbok.	21	Skapa ett förbättrat arbetssätt/rutin/samverkan för att hålla koll på påstigandestatistiken för varje hållplats.	Gävle kommun bör varje år se över antalet påstigande för att se hur hållplatserna används och förbättra tillgängligheten på hållplatser med störst behov. Info hämtas från X-trafik.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafik-företag.
	22	Inventera och sammanställ hållplatser gällande tillgänglighet ...	För att ha koll på hur många hållplatser som ...	Löpande	Livsmiljö Gävle	Funktions-rättsrådet

		... och om placeringar geografiskt är god i förhållande till antalet påstigande.	... är tillgänglighetsanpassade och inte av de som har över 20 påstigande så bör alla inventeras och sammanställas inom Gävle kommun. Det kan även handla om att flytta busshållplatser till lägen som ligger mer centralt i bostadsområden eller andra målpunkter.			
	23	Prioritera och planera för investering och byggnation.	Efter inventeringar är gjorda bör en prioritering och planering för genomförande av upprustning av befintliga hållplatser genomföras i kommande handlingsplaner.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
	24	Genomför investering och byggnation.	Utifrån prioritering och planering så ska hållplatserna genomföras.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	

Åtgärder för kommunikation en förutsättning för ökat resande

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Dialog och information ska ingå i alla skeden, från tidig planering, genomförande samt vid drift och underhåll. Detta för att skapa en attraktiv och kostnadseffektiv kollektivtrafik.	25	Utveckla arbetsprocess och genomföra medborgardialoger i samband med kollektivtrafikåtgärder.	Tydliggöra hur, och när medborgardialoger ska genomföras, för att fånga resenärens behov. Hitta strategier som inkluderar olika målgrupper. Ex vid förstudier.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
	26	Kollektivtrafikpanel.	Dialog med kollektivtrafikpanel och involvera dem i planeringsprocessen.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Kommun- innevånare, Region Gävleborg, Funktions- rättsråd och trafikföretag
	27	Genomföra dialoger med "verksamheter" som har inflytande över hur och när olika målgrupper behöver nyttja kollektivtrafik.	För att få flera att resa och påverka toppar, då många nyttjar kollektivtrafiken, ska dialoger genomföras. Vad görs redan idag? Ex: Skola, för att påverka, skolomflyttningar och schemaläggningar. Arbetsgivare, för att påverka arbetstider, skiftbyten, samt info om Gröna resplaner. Byggaktörer, info om mobilitetsnorm.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Berörd verksamhet så som skola, näringsliv, organisation. Region Gävleborg och trafikföretag
	28	Utveckla informationskanaler som tydliggör förutsättningar för att resa kollektivt.	Skapa webbplats om kollektivtrafik på gavle.se, som kompletterar X-trafik, Region Gävleborgs webbplats.	Löpande	Livsmiljö Gävle	

	29	Genomföra pilotprojekt med fokus på olika målgrupper i syfte att förbättra tillgängligheten, information och dialog.	Gävle kommun ska utreda och omvärldsbevaka teknik och information som kan underlätta tillgängligheten för människor med funktionsnedsättning, ex vid störningar i trafiken. Metod: Genomföra minst ett pilotprojekt, inkl grundlig utvärdering/år.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	Berörd målgrupp samt Region Gävleborg och trafikföretag
	30	Ökad medvetenhet om kollektivtrafiken – Mobility management, informationskampanjer och prova på kampanjer.	Genomföra kampanjer som inspirerar och motiverar gävleborna att välja kollektivt resande. Att prova något nytt kan ge en knuff i rätt riktning, utan att valmöjligheterna begränsas. Ex: Nyinflyttade, Ta bussen vid event, Prova kollektivtrafiken, Bussåkarutbildning för yngre och äldre.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
Gävle kommun ska avsätta medel för åtgärder som uppmuntrar till att prova kollektivt resande. Detta för att öka antalet resande.	31	Öka resandet med kollektivtrafiken bland anställda i Gävle kommun.	Klargöra ansvar för att uppmuntra och uppmana kommunanställda att resa hållbart i tjänsten och vid arbetspendling, i enlighet med kommunens resepolicy. Följa upp.	Löpande	Styrning och stöd	Region Gävleborg och trafikföretag
	32	Kollektivtrafikbokslut.	Skapa rutiner och former för årlig uppföljning. Nås målen? Info till ledning och ...	Årligen	Styrning och stöd Livsmiljö Gävle	

			... politik. Analysera kollektiv- trafikbarometern utifrån ett Gävlefokus.			
Gävle kommun ska följa upp, utvärdera och analysera kundnöjdhet och resvanor för att bättre förstå kommuninvånarnas upplevelse av dagens kollektivtrafik och önskningar inför framtiden.	33	Omfördelning av medel/ Intern klimatväxling för Gävle kommuns tjänsteresor.	Ekonomiskt styrmedel, där extra kostnad läggs på klimatbelast- ande resor, vilket möjliggör subventionering av resor med kollektivtrafik, cykel och gång. Exempel: Intern klimatväxling gav minskat flygande - Sveriges miljömål (sveriges- miljomal.se)	Vid behov	Styrning och stöd	

Åtgärder för robust drift en förutsättning för pålitlighet

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Gävle kommun ska ha en effektiv organisation samt välutvecklade processer vad gäller trafikstörningar, drift och underhåll.	34	Skapa samverkansmöten gällande evenemang och störningar i trafiken.	Det är en fördel om Gävle kommun med Region Gävleborg och exempelvis Gävle parkerings-service, näringslivet, polis, ambulans och räddningstjänst ses en gång per kvartal för att gå igenom planerade evenemang och andra störningar. Det minimerar risker och förebygger negativa konsekvenser.	Återkommande träffar samt vid behov	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg, Näringsliv, trafikföretag parkerings-service, polis, ambulans, taxibolag, räddningstjänst.
	35	Utreda och ta ett politiskt beslut om vite kopplat till störningar inom kollektivtrafiken.	Detta för att kunna ta ut vitesbelopp om trafikplaneringsplaner och markupplåtelse inte följs. Det finns exempel-mallar att hämta från andra kommuner eller från Trafikverket som tar ut viten i dag.	Vid behov	Livsmiljö Gävle	
	36	Skapa förbättrade arbetsätt, rutiner och samverkan vid extrema och akuta händelser kopplat till kollektivtrafiken.	Gävle kommun bör ha rutiner och arbetsätt för när, hur och vem som genomför arbetsinsatser vid extrema väder-förhållanden, störningar och krissituationer. Det behövs en ...	Vid behov	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle, Region Gävleborg, trafikföretag och utbildning Gävle.

			<p>... snabb och effektiv samordning internt i kommunen, samt med entreprenörer och andra påverkade aktörer som Region Gävleborg och dess trafikföretag.</p>			
	37	Gävle kommun följer upp hur det går med snöröjning och sandning vid kollektivtrafikstråk och hållplatser.	Vid varje vintersäsong avslut gå i genom hur snöröjningen har varit. Gävle kommun ser till att få feedback från busschaufförerna om drift och underhåll och ser till att entreprenörerna håller sina avtal.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag
	38	Utveckla planering av underhålls- och beläggningsplaner.	Gävle kommun bör prioritera och planera att genomföra ny beläggning, målning eller liknande på kommunens väghållningsområde där stomlinjer, regiontrafik eller landsbygdstrafik som har hög turtäthet och många resenärer resenär. Inför planeringen ta kontakt med Region Gävleborg och trafikföretag.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Region Gävleborg och trafikföretag

